

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě

ve věci řízení o určení právního vztahu, řízení o odstranění stavby „oplocení“, posuzování žádosti o náhradu nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem a povolení užívání stavby „XXXXXX – úprava NN u přejezdu“

A - Závěry šetření

Na veřejnou ochránkyni práv se obrátila A. B., bytem xxxxxxxx (dále jen „stěžovatelka“). Její podnět se týkal postupu Městského úřadu Jindřichův Hradec (dále jen „stavební úřad“) v řízení o odstranění stavby oplocení, nacházejícího se mezi pozemky p. č. X/Z a p. č. X/Y v k. ú. W¹, a ve dvou řízeních o určení právního vztahu. V nich byl, v souladu s § 142 správního řádu², posuzován vznik práva umístit a provést stavbu garáže na pozemku p. č. X/Y. Ve všech těchto řízeních vystupoval jako odvolací správní orgán Krajský úřad Jihočeského kraje (dále jen „krajský úřad“), jehož postupem jsem se v průběhu svého šetření rovněž zabýval. V souvislosti s opožděným vyřízení žádosti o odškodnění za nemajetkovou újmu, která měla být stěžovatelce způsobena nesprávným úředním postupem krajského a stavebního úřadu, jsem se zabýval i postupem Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen „ministerstvo“). V souladu s § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv³ jsem své závěry shrnul ve zprávě o šetření ze dne 9. 2. 2015, sp. zn. 3529/2014/VOP/MST.

Z jejího obsahu mohu stručně zopakovat, že se stěžovatelkou jako spoluvlastnicí oplocení bylo po nepřiměřeně dlouhou dobu, déle než tři roky, vedeno řízení o odstranění stavby. Stavební úřad dále nereagoval na žádost z 30. 10. 2013, kterou se stěžovatelka domáhala poskytnutí podkladů ze správního spisu a informací o správním řízení. O odpověď usilovala ještě dopisy ze dnů 6. 2. a 5. 3. 2014. Stavební úřad nezajistil v plném rozsahu splnění povinnosti, kterou uložil vlastníkově nepovolené stavby „Jindřiš – výstavba TS“. Svým rozhodnutím mu nařídil odstranění kabelového vedení nacházejícího se na pozemku p. č. S/X v k. ú. T. Stavební úřad jsem požádal o posouzení, zda není důvod zrušit kolaudační souhlas ze dne 27. 3. 2014, č. j. VÚP/15540/14/Šp, pro rozpor s právními předpisy. Kolaudačním souhlasem bylo povoleno užívání stavby „XXXXXX – úprava NN u přejezdu“, nacházející se mj. i na pozemcích sousedících s pozemky ve vlastnictví či spoluvlastnictví stěžovatelky.

¹ Nebude-li uvedeno jinak, nacházejí se všechny pozemky v tomto katastrálním území, jehož název již nebudu v dalším textu svého závěrečného stanoviska uvádět.

² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Všechny zde uvedené právní předpisy jsou veřejně dostupné na internetových stránkách Portálu veřejné správy na adrese www.portal.gov.cz.

³ zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv

B - Vyjádření úřadů

Ředitele krajského úřadu a starostu města Jindřichův Hradec jsem vyzval, aby se k mé zprávě o šetření vyjádřili. Krajský úřad tak učinil dopisem doručeným mi dne 13. 3. 2015. Neshledal přitom důvody, pro které by měl v řízení o odstranění stavby postupovat podle § 80 odst. 4 písm. b) správního řádu a usnesením převzít věc k vlastnímu rozhodnutí. Neshledal ani důvody pro postup podle ustanovení § 80 odst. 4 písm. c) tohoto zákona, tedy k pověření jiného správního orgánu projednáním věci a vydáním rozhodnutí. Tento postup by odporoval zásadě procesní ekonomie, neboť nově příslušný stavební úřad by se musel zdlouhavě seznamovat s celým vývojem řízení. Oplocení není složitou stavbou, jejíž posouzení by vyžadovalo mimořádné odborné znalosti, a stavební úřad v Jindřichově Hradci je dostatečně způsobilý, aby stavbu stěžovatelky posoudil. V případě potřeby je krajský úřad připraven poskytnout mu širší metodickou pomoc.

Městský úřad Jindřichův Hradec se k mé zprávě nevyjádřil, průběžně však reagoval na žádosti o zaslání doplňujících informací. Podklady, které potřebuji pro posouzení věci, jsou mi proto k dispozici.

C - Závěrečné hodnocení

Předesílám, že již nebudu nadále hodnotit kolaudační souhlas ze dne 27. 3. 2014, č. j. VÚP/15540/14/Šp, jímž bylo povoleno užívání stavby „XXXXXX – úprava NN u přejezdu“. Od jeho vydání uplynulo více než 15 měsíců, a v souladu s § 122 odst. 3 stavebního zákona⁴ jej tak k dnešnímu dni již nelze zrušit.

Vzhledem k tomu, že se nemohu ztotožnit se všemi kroky, které správní orgány učinily, vydávám podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv své závěrečné stanovisko. Jeho součástí je návrh opatření k nápravě.

C.1 Řízení o odstranění stavby „bočního oplocení“

Stavební úřad v tomto řízení pokračoval a dne 6. 5. 2015 vydal pod č. j. VÚP/23047/15/Ze čtvrté rozhodnutí ve věci samé. Stěžovatelce nařídil odstranění stavby „oplocení pozemku p. č. X/Z vedoucí od domu č. p. V směrem k ulici J., umístěné na hranici s pozemkem p. č. X/Y z části zděné a z části drátěné na podezdívce zakryté neprůhlednou folií“. Jeho rozhodnutí pak v odvolacím přezkumu potvrdil krajský úřad svým rozhodnutím ze dne 3. 9. 2015, č. j. KUJCK 65289/2015/OREG.

Rozhodnutí krajského úřadu nelze napadnout odvoláním a po doručení účastníkům řízení nabylo právní moci. Tímto okamžikem bylo řízení o odstranění stavby uzavřeno. **Zásadní pochybení, které jsem ve své zprávě o šetření spatřoval v nepřiměřené délce správního řízení, tím bylo napraveno.**

⁴ Souhlas lze přezkoumat v přezkumném řízení, které lze zahájit do jednoho roku ode dne, kdy souhlas nabyl právních účinků. Rozhodnutí ve věci v přezkumném řízení v prvním stupni nelze vydat po uplynutí 15 měsíců ode dne, kdy souhlas nabyl právních účinků.

Je však třeba posoudit ještě to, zda odvolací rozhodnutí netrpí vadami, které by založily jeho nezákonnost. Krajský úřad potvrdil úvahu úřadu stavebního, který považoval „boční oplocení“ za nepovolené. Oba úřady tak po věcné stránce dospěly ke stejnému závěru, jaký jsem uvedl ve své zprávě o šetření. Krajský úřad se dále vyjádřil ke všem námitkám, které stěžovatelka uplatnila, a po posouzení jeho rozhodnutí se domnívám, že tak učinil v souladu s právními předpisy.

S výjimkou dotazu, podle kterého právního předpisu by měla být zpracována žádost o dodatečné povolení stavby, na který krajský úřad odpověděl v rozhodnutí ze dne 7. 8. 2014, č. j. KUJCK 45325/2014/OREG, se stěžovatelka nedočkala odpovědi na svou žádost ze dne 30. 10. 2013, kterou adresovala stavebnímu úřadu a jejíž vyřízení pak ještě ve dnech 6. 2. a 5. 3. 2014 urgovala. Jak zdůvodňuji níže, tento postup stavebního úřadu nemohl mít vliv na výsledek řízení o odstranění stavby. I přesto bylo jeho povinností na žádost reagovat.

Stěžovatelka požádala o poskytnutí podkladů ze spisové dokumentace vedené k územnímu rozhodnutí ze dne 3. 3. 1999, č. j. ÚPA 1166/98/Ne. Podle mého názoru lze o poskytnutí kopií listin ze správního spisu požádat i dálkově, tj. bez osobní účasti žadatele v sídle úřadu, který má povinnost žádosti vyhovět a kopie listin žadateli zaslat. V žádosti je však výslovně zmíněn pouze podklad označený jako „podrobné polohopisné a výškopisné geodetické zaměření původních pozemků společně s vyznačením výškových kót UT nově navrhovaného tvarování terénu“, který se ve spisové dokumentaci územního řízení nenachází. Ostatní požadované podklady nejsou v žádosti uvedeny natolik konkrétně, aby si mohl stavební úřad učinit představu, jaké listiny jsou po něm požadovány. **Stavební úřad proto žádosti vyhovět nemohl.** Měl však stěžovatelku vyzvat, aby svou žádost upřesnila a požadované podklady konkretizovala.

Pokud jde o požadované upřesnění předmětu správního řízení, stavební úřad vydal písemnost ze dne 13. 3. 2015, č. j. VÚP/13307/15/Ze, kde informoval o svých úkonech v dalším průběhu řízení o odstranění stavby. Stavbu přitom označil jako „oplocení části pozemku p. č. X/Z sousedící s pozemkem p. č. X/Y na pozemku p. č. X/Z“. V písemnosti ze dne 6. 3. 2015, č. j. VÚP/12118/15/Ze, kterou informoval o možnosti dodatečného povolení stavby, stavební úřad jako předmět řízení označil „oplocení pozemku p. č. X/Z mezi pozemky p. č. X/Z a X/Y“. Pomocí těchto údajů bylo možno stavbu dostatečně identifikovat, neboť na hranici mezi oběma zmíněnými pozemky se na pozemku p. č. X/Z nalézají pouze oplocení stěžovatelky. **Stavební úřad tedy v uvedených písemnostech předmět řízení upřesnil.**

Dotaz týkající se objasnění „důvodu konání správního orgánu“ směřoval k seznámení se s podnětem (či obecně jakýmkoliv impulsem), na jehož základě stavební úřad k zahájení řízení z moci úřední přistoupil. Totožnost osoby, která se na stavební úřad svým podnětem obrátila, však nemohla ovlivnit výsledek řízení o odstranění stavby. Za něj nese odpovědnost stavební úřad, ať už by mu podnět zaslal kdokoli, nebo i kdyby mu vůbec žádný podnět doručen nebyl. Řízení z moci úřední lze totiž zahájit i bez podnětu, čistě z iniciativy správního orgánu. **Pokud stavební úřad na tento dotaz stěžovatelce neodpověděl, nemělo to vliv na výsledek řízení o odstranění stavby.** Ztotožňuji se i s názorem, který vyslovil krajský úřad na str. 9 svého rozhodnutí ze dne 3. 9. 2015, č. j. KUJCK 65289/2015/OREG.

Ze všech uvedených důvodů proto rozhodnutí krajského úřadu nerozporuji. Ve smyslu zákona o veřejném ochránci práv však nejsou mé závěry právně závazné. Není proto vyloučena možnost stěžovatelky obrátit se na ministerstvo či správní soud a žádat zrušení odvolacího rozhodnutí v přezkumném nebo soudním řízení. Obě instituce mohou dospět i k jiným závěrům, než jaké jsem učinil.

C.2 Odškodnění za nemajetkovou újmu

Stěžovatelka se obrátila na ministerstvo žádostí, kterou se domáhala poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou jí nesprávným úředním postupem. Ten spatřovala v pochybeních, k nimž došlo ve větším počtu správních řízení a jiných procesů stavebního a krajského úřadu. Ministerstvo se však rozhodlo přiměřené zadostiučinění stěžovatelce nepřiznat.

Ve světle aktuálního rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 344/2014⁵, lze řízení o odstranění stavby oplocení považovat za správní řízení, na něž se vztahuje stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010. Řízení vede k zániku stavby, a má proto vliv na existenci vlastnického práva stěžovatelky. Vlastnické právo má základ ve vnitrostátních právních předpisech a lze je považovat za právo civilní (soukromoprávní) povahy.

Z bodu č. 3 stanoviska Nejvyššího soudu cituji: „*Nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem ve smyslu § 13 odst. 1 věty třetí a § 22 odst. 1 věty třetí zákona je třeba tvrdit a není-li úspěšně popřena anebo nepostačuje-li konstatování porušení práva, přizná se za ni zadostiučinění v penězích (...). Náhrada nemateriální újmy má sloužit ke kompenzaci stavu nejistoty, do níž byl poškozený v důsledku nepřiměřeně dlouze vedeného řízení uveden a v níž byl tak udržován. Jde tedy o psychickou kategorii, jejíž hloubka a rozsah jsou, coby rozhodné skutečnosti, obtížně prokazovatelné, i proto by bylo nadbytečným zjišťovat je prostřednictvím výsledku účastníka dle § 131 o. s. ř.*“ Již samotná nepřiměřená délka řízení tak znamená vznik nemajetkové újmy. Pokud poškozený její vznik zmíní, je úkolem protistrany, aby v případě, že s jeho nárokem nesouhlasí, vznik nemajetkové újmy vyvrátila. V odpovědi, kterou ministerstvo dne 6. 11. 2014 pod č. j. MMR-12482/2014-83/818 poskytlo, dle mého názoru vznik nemajetkové újmy na straně stěžovatelky nevyloučilo. Uvedlo sice, že stěžovatelka se neúčastnila místních šetření, zasílala nejasná podání a zásilky od správního orgánu přebírala v posledních dnech lhůty pro doručení, to však nejsou okolnosti, které by dlouhodobou nejistotu ohledně výsledku řízení popíraly. V tomto stavu byla stěžovatelka po dobu téměř čtyř let udržována. Její počínání, zmíněné ministerstvem, by navíc samo o sobě ani nemohlo řízení na tak dlouhou dobu prodloužit.

Za běžných okolností a s ohledem na lhůty zakotvené v § 71 odst. 3, § 83 odst. 1 a § 88 odst. 1 správního řádu považuji za přiměřenou délku standardního

⁵ Všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou veřejně dostupná na jeho internetových stránkách na adrese www.nsoud.cz.

správního řízení dobu mezi šesti měsíci až jedním rokem. K ní lze dospět součtem dvou měsíců pro vydání rozhodnutí v prvním stupni, dvou měsíců pro podání odvolání a jeho předání odvolacímu správnímu orgánu a dvou měsíců pro vydání pravomocného rozhodnutí v odvolacím řízení. Tato doba obsahuje i určité rezervy, kupříkladu pro možné doručování fikcí. Protože připouštím, že i veřejná moc se může někdy zmýlit, považuji za akceptovatelné, aby v rámci řízení došlo po odvolání některého z účastníků ke zrušení prvostupňového rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání. V takovém případě je možné za přiměřenou považovat dobu zhruba jednoho roku. Opakované rušení a vrácení věci, spojené s prodloužením řízení, však již za přiměřené nepovažuji.

Celková délka řízení o odstranění stavby, počítaná od jeho zahájení dne 22. 11. 2011 do nabytí právní moci posledního rozhodnutí, dosáhla téměř čtyř let. Byla dle mého názoru vyvolána především vydáním tří nezákonných a následně zrušených rozhodnutí stavebního úřadu. Na tom, že správní orgán vydal vadné rozhodnutí, nenese stěžovatelka žádnou vinu. Podáním odvolání vedoucího ke zrušení rozhodnutí pak pouze využila možnosti, kterou jí právní předpisy dávají. Důvodné využití opravného prostředku, vedoucí k prodloužení správního řízení, nelze přičítat účastníkům k tíži.

Jsem přesvědčen, že celkovou délku řízení o odstranění stavby nelze odůvodnit složitostí případu ani údajně nevhodným jednáním stěžovatelky. Oplocení mezi pozemky p. č. X/Z a X/Y nepovažuji za stavbu, která by činila předmět správního řízení složitým. Řízení podle stavebního zákona sice patří skutkově i právně mezi složitější správní řízení, to však nemůže ospravedlnit téměř čtyřletou délku posuzovaného řízení. Ani kvůli jednání stěžovatelky, která si přebírala písemnosti až v posledních dnech úložní lhůty a rovněž v posledních dnech lhůt zasílala správním orgánům svá podání, nemohla délka řízení narůst na čtyři roky.

K prodlevám a překročení lhůt daných ustanovením § 71 správního řádu došlo i v době mezi vydáním jednotlivých rozhodnutí. Poté, co krajský úřad dne 11. 3. 2013 vrátil věc k novému projednání správnímu orgánu prvního stupně, uplynul do 2. 4. 2014, kdy stavební úřad vydal další rozhodnutí, více než jeden rok. Na této době se stěžovatelka mohla podílet tím, že se neúčastnila kontrolní prohlídky již dne 27. 5. 2013, nýbrž až dne 2. 8. 2013. Tím by ovšem prodloužila dobu nutnou pro vydání rozhodnutí, jakož i celkovou délku řízení o zhruba dva měsíce, nikoliv o jeden rok.

Domnívám se, že za nesprávný úřední postup, který v nepřiměřené délce řízení o odstranění stavby spatřuji, měla být stěžovateli přiznána náhrada nemajetkové újmy. **S tímto závěrem se obracím na ministerstvo, které požádám, aby přehodnotilo svůj původní závěr a poskytlo stěžovateli přiměřené zadostiučinění v penězích v rozsahu odpovídajícím stanovisku Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. CpjN 206/2010.** Základ pro výpočet přiměřeného zadostiučinění by tak měla tvořit částka mezi 45.000,- Kč až 60.000,- Kč, kterou lze zvýšit či snížit s ohledem na kritérium a) složitosti řízení, b) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, nebo kterým naopak využil dostupných prostředků způsobily odstranit průtahy v řízení, c) postupu orgánů veřejné moci během řízení a d) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Stěžovatelka má ještě možnost se do šesti měsíců od pravomocného uzavření řízení obrátit na Obvodní soud pro Prahu 1 a domáhat se přiměřeného

zadosti učinění žalobou. Podání žaloby je osvobozeno od soudního poplatku, přičemž protistraně, České republice, nejsou podle ustálené soudní praxe přiznávány náhrady nákladů, které v soudním řízení vynaložila na právní zastoupení. Podání žaloby o náhradu nemajetkové újmy není úkonem vyžadujícím značné právní znalosti. V žalobě je totiž především nutno vylíčit věc skutkově, tj. uvést děj, na jehož základě nemajetková újma vznikla a v jaké výši, a označit důkazy na podporu těchto tvrzení. Právní argumentace není pro úspěch ve sporu nutná, neboť je úkolem soudu, aby právní základ případu posoudil.

C.3 Odstranění části kabelového vedení v k. ú. T

Ve své zprávě o šetření jsem dospěl k závěru, že stavebník dosud nesplnil povinnost odstranit z pozemku p. č. S/X v k. ú. T stavbu „Jindřiš – výstavba TS“. V pozemku totiž zůstala zachována cca 20 m dlouhá celoplastová chránička kabelového vedení. Dle mého názoru tak bylo namístě, aby stavební úřad přistoupil podle § 103 a násl. správního řádu k nucenému výkonu rozhodnutí o odstranění stavby ze dne 22. 8. 2013, č. j. VÚP/33886/13/Šp. Jak vyšlo najevo, tato chránička se v uvedeném pozemku s největší pravděpodobností nachází dodnes. **Na stavební úřad se proto obrátím se žádostí, aby posoudil, zda není důvod vynutit uloženou povinnost v exekuci. Pokud stavební úřad předpoklady pro zahájení exekuce neshledá, prosím, aby formou přesvědčivé úvahy vysvětlil, jaké důvody jej k tomuto závěru vedly.**

C.4 Další oplocení v lokalitě Na Palici

Stěžovatelka upozornila, že i oplocení dalších rodinných domů nacházejících se v lokalitě Na Palici mohou být nepovolenými stavbami. Podnětem podle § 42 správního řádu sdělila tato tvrzení stavebnímu úřadu a požádala o jejich prověření. Podle názoru stavebního úřadu jsou ostatní oplocení v lokalitě stavbami, které není nutno naříditi k odstranění jako stavby nepovolené.

Stavební úřad mi zaslal větší množství stavebních povolení a kolaudačních rozhodnutí, po jejichž posouzení mohu učinit následující závěr. V případech, v nichž byla oplocení rodinných domů uvedena ve výroku stavebních povolení, je nesporné, že byla ve smyslu „starého“ stavebního zákona⁶ povolenými stavbami. To se týká oplocení rodinných domů nacházejících se na pozemcích p. č. X/A, X/Y, X/B, X/C, X/D, X/E, Y/A, X/F, X/G, X/H a Y/B.

V případě kolaudačních rozhodnutí je situace složitější. Skutečnost, že oplocení jsou uvedena ve výrokové části jako součást stavby, která je předmětem kolaudačního rozhodnutí a která byla povolena k užívání, nemusí ještě znamenat, že jejich výstavba byla v minulosti povolena. Povoláním pro stavbu oplocení mohlo být podle „starého“ stavebního zákona stavební povolení. Stavbu bylo rovněž možné pouze předem ohlásit. Povoláním stavby sice nemohlo být samotné kolaudační rozhodnutí, přesto mohlo i takové rozhodnutí vyloučit projednání stavby v řízení

⁶ zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona⁷ a nařízení jejího odstranění. Veřejný ochránce práv dospěl ve své předchozí praxi k závěru, že není-li možné zrušit kolaudační rozhodnutí, a tím tedy ani prolomit právo užívání stavby, které jím bylo založeno, není ani možné nařídit podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona odstranění stavby. To platí, i kdyby stavební povolení k této stavbě bylo zrušeno, nebylo vůbec vydáno nebo by stavba nebyla ohlášena, čímž by byly naplněny předpoklady pro zahájení řízení o odstranění stavby.⁸ **S níže uvedenou výhradou proto nevytýkám stavebnímu úřadu, že ohledně oplocení ostatních rodinných domů v lokalitě Na Palici takové řízení nezahájil.**

Nebyly mi však předloženy žádné podklady k oplocení rodinných domů na pozemku p. č. X/I a p. č. Y/C, tj. ani stavební povolení, kterými by byly stavby oplocení povoleny, ani kolaudační rozhodnutí, v nichž by byla oplocení zmíněna jako součást stavby povolené k užívání. Vzhledem k tomu, že oplocení těchto pozemků nijak nenarušují práva stěžovatelky, nečiním vůči stavebnímu úřadu další závěry. Doporučuji mu však, aby se ještě pokusil o dohledání povolení, na jejichž základě bylo možno oplocení obou rodinných domů zhotovit. V případě, že při dohledání podkladů stavební úřad nebude úspěšný, je třeba, aby zvážil, zda jsou naplněny důvody pro postup dle ustanovení § 125 stavebního zákona, tj. k tzv. pasportizaci stavby⁹, nebo k zahájení řízení o odstranění stavby.

C.5 Oplocení pozemku p. č. S/Z v k. ú. T

Stěžovatelka usilovala v roce 2012 o povolení oplocení svého pozemku p. č. S/Z v k. ú. T. Svou stavbu tedy ve dnech 9. 7. a 18. 9. 2012 ohlásila. Stavební úřad následně svým usnesením ze dne 2. 10. 2012, č. j. VÚP/45032/12/Šp, druhé (pozdější) z obou ohlášení odložil. Uvedl přitom, že podání ze dne 18. 9. 2012 není ohlášením, neboť oplocení je možno provést na základě územního souhlasu [§ 96 odst. 2 písm. a) stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012]. Ohlášení ani stavební povolení není v případě stavby oplocení vyžadováno [§ 103 odst. 1 písm. d) bod 6. tohoto zákona].

V postupu stavebního úřadu nespátřuji pochybení. Stavební zákon ve znění účinném do 31. 12. 2012 ani po tomto datu neřadil oplocení mezi stavby, které by bylo možno zhotovit na základě ohlášení. V souladu s § 105 odst. 4 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012 byl proto stavební úřad povinen podání stěžovatelky odložit. Oplocení však zároveň nebylo ani stavbou, kterou by mohl stavebník zahájit zcela bez přivolení stavebního úřadu. Podle ustanovení § 96 odst. 2 písm. a) stavebního zákona tak lze stavbu oplocení povolit územním souhlasem. Je třeba dodat, že splní-li žadatel předpoklady pro vydání územního souhlasu, je povinností stavebního úřadu mu vyhovět

⁷ Stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, pokud stavba nebyla dodatečně povolena.

⁸ K tomuto závěru dospěla předchozí zástupkyně veřejného ochránce práv RNDr. Jitka Seitlová ve zprávě o šetření ze dne 4. 7. 2012, sp. zn. 6253/2011/VOP/SN. Celý text této zprávy je uveden na str. 113–118 ve sborníku „Odstraňování staveb“, který je veřejně dostupný na internetových stránkách veřejného ochránce práv na adrese www.ochrance.cz v sekci „Další aktivity – Publikace“ a následně „Sborníky Stanoviska“.

⁹ blíže viz ustanovení § 125 stavebního zákona

a požadovaný územní souhlas vydat. Stěžovatelka však takovou žádost zatím nepodala.

Územní rozhodnutí o využití území a umístění stavby, vydaná pro zahrádkářskou lokalitu T v 80. letech, nejsou rozhodnutími, která by umožňovala k výstavbě oplocení přistoupit. „Starý“ stavební zákon nespojoval s tímto typem rozhodnutí vznik práva uskutečnit stavební činnost spočívající ve vybudování plotu. Ani současný stavební zákon územním rozhodnutím, která byla vydána před jeho účinností, podobné následky nepřiznal.

D - Opatření k nápravě

V souladu s § 19 písm. e) zákona o veřejném ochránci práv mohu jako opatření k nápravě navrhnout mj. i poskytnutí náhrady škody. Této možnosti jsem se rozhodl využít a **navrhuji Ministerstvu pro místní rozvoj, aby přehodnotilo způsob, jakým dne 6. 11. 2014 pod č. j. MMR-12482/2014-83/818 odpovědělo stěžovatelce na žádost o náhradu nemajetkové újmy.**

Městskému úřadu Jindřichův Hradec navrhuji, aby posoudil, zda není důvod zahájit exekuci k vynucení povinnosti nařízené rozhodnutím ze dne 22. 8. 2013, č. j. VÚP/33886/13/Šp.

Závěrečné stanovisko zasílám Ministerstvu pro místní rozvoj a Městskému úřadu Jindřichův Hradec, které žádám, aby mi v souladu s § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělily, zda provedly navržená opatření k nápravě. Odpověď očekávám v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení stanoviska. Stanovisko zasílám také zmocněnci stěžovatelky a řediteli Krajského úřadu Jihočeského kraje.

Pokud správní orgány nepřijmou navržená opatření k nápravě nebo provedou opatření jiná, která však nebudu považovat za dostatečná, budu postupovat dle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.¹⁰

JUDr. Stanislav K ř e č e k v. r.
zástupce veřejné ochránkyně práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)

¹⁰ Dle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv, jestliže úřad povinnost podle odstavce 1 nesplní, nebo jsou-li opatření k nápravě podle názoru ochránce nedostatečná, ochránce

a) vyrozumí nadřízený úřad a není-li takového úřadu, vládu,

b) může o svých zjištěních informovat veřejnost včetně sdělení jména a příjmení osob oprávněných jednat jménem úřadu.